

మూఢి-మనోది

ప్రకాశం కళ్ళు తెరచి చూసేసరికి

ఎదురుగా చెల్లెలు మాలతి, యధా
లాపంలో అదాటుగా చూశాడేమో తన
కంటే కూడా పెద్దదిగా కనిపించింది
ఆమె! చిన్నప్పుడు తను మాలతిని
ఎత్తుకొని మోశాడు. బొమ్మలు ముందుపెట్ట
వీధవకుండా ఆడించాడు! నిన్న మొన్నటి
వరకు పరికిణీలు, జాకెట్లు-ఇప్పుడు ఆరేసి
గజాల చీరలే కట్టేస్తోంది; నిజంగా ఆడ
పిల్లలు ఎంతలో ఎంతెదిగిపోతారు!

సావిత్రి అంటేనేమో: చూసి
యాడాదిపైనయింది మా ల తి కం చే
కూడా కొంచెం భారీమనిషిమరి. ఇప్పుడు
తను గుర్తుపట్టగలదో లేదో ఆమెను!

హరి పర్వనాల్లి బాగుంటుంది. అందుకు
తగ్గట్టే తెలివితేటలు కాబట్టే ఈ గడ్డు
కాలంలో కూడా తేలిగ్గా ఉద్యోగం దొరి
కింది. ఎంతటి అదృష్టం వాడిది!

“నాకు ఉద్యోగం దొరికింది ప్రకాష్
నిన్ను గురించీ నేను ఆలోచిస్తూనే
ఉన్నాను. మొదట్నుంచీ మామయ్య మా
కుటుంబానికి చేసిన సహాయం జన్మ జన్మ
లకూ మరువరానిది. ఆయన మీద గౌరవం
కొద్దీ నేను మాలతిని చేసుకోవటానికి
ఇప్పటికీ సిద్ధంగా ఉన్నాను అయితే,
నువ్వు నా చెల్లెలు సావిత్రిని చేసుకు
తీరాలి. మన రెండు పెళ్ళిళ్ళూ ఒకే

ముహూర్తాన ఒకే వేదికమీద జరగాలి
ఇది అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న మా
అమ్మ కోర్కె. బహుశా అత్తయ్య
కూడా ఇలాగే భావిస్తూ ఉంటుందను
కొంటున్నాను.” అంటూ రెండు మాసాల
క్రితం హరి ఉత్తరం వ్రాశాడు. నిజంగా
వాడిదెంత మంచి మనసు!

“ఈ వేళ నీపుట్టిన రోజు గుర్తుందా
అన్నయ్యా!” మాలతి ప్రశ్నకు ఉలిక్కి
పడ్డాడు ప్రకాశం.

గుర్తుఉంది కాని ఆ వుత్సాహం లేదు
ప్రకాశానికి ‘అయినా, ఆ ఆడంబలాలన్నీ
ఉన్నవళ్ళకుగాని నిరుద్యోగి తనకేమిటి?’
అనే మౌనంగా ఊరుకుండిపోయాడు
అతడు.

“అన్నాయ్: నిరుద్యోగం, దారిద్ర్యం-
ఇది మన జీవిత సమస్యలు ఒక్క-
రోజులో తీరిపోవాలంటే తీరిపోవు
అందుకని కనీసం ఈవేళికై నా నీ నిరాశ-
నిట్టుర్చులను కట్టిపెట్టి త్వరగా తెమిలి
తలంటి పోసుకో.” ఆరిందాలా చెప్పింది
మాలతి.

రూపంలోనే కాదు. గుణంలో కూడా
చెల్లాయి తనకంటే పెద్దదేమో అనిపిం
చింది ప్రకాశానికి.

“ఒరేయ్ అబ్బాయ్, ఈవేళ నీ పుట్టిన
రోజు కట్టెపుల్లలు అయిపోయాయి

“అన్న పూర్ణ”

మరి వేణ్ణిళ్ళు పెట్టలేదురా." స్నానానికి నీళ్ళు పెడుతూ అంది ప్రకాశం తల్లి బాధగా స్వరంపెట్టి.

"పరవాలేదులే అమ్మా కాసిని కుంకుడునీళ్ళు నెత్తిన పోస్తే- చన్నీళ్ళే పోసుకుంటాను వేణ్ణిళ్ళకు ఇదేమయినా చలికాలమా?"

తల్లిని తాత్కాలికంగా తృప్తిపరచటానికి అలా మాట్లాడినా ప్రకాశం గొంతు వొంగురుపోక మానలేదు చివరిలో.

* * *

"అన్నయ్యా ఉత్తరం" మాలతి ఉత్తరం తెచ్చి ఇచ్చి లోపలికెళ్ళింది మళ్ళీ.

అతృతగా ఉత్తరాన్ని చించాడు. అది సావిత్రి దగ్గర్నుంచీ వచ్చింది తన సావిత్రి!

అక్షరాలు చక్కగా ఉన్నాయి. దృష్టి చక్కచక్క పారింది.

"ప్రకాశం బావకు, నమ స్కారాలు. బావా ఇక్కడోకచోట ఏదో ఉద్యోగం ఖాళీగాఉందట వెంటనే బయలుదేరి రావ

లసిందిగా అన్నయ్య నీకు వ్రాయమన్నాడు మాలతినీ అడిగినట్లు చెప్పగలవు. అత్తయ్యకు నా వందనములు తెలుపగలవు అమ్మ ఒంట్లో ఇంకానలతగానేఉంటోంది.

నీవు వెంటనే బయలుదేరి వస్తావుకదూ? ఎదురుచూస్తుంటాం. సావిత్రి."

చాలా క్లుప్తంగానే ఉన్న ఆ ఉత్తరం ప్రకాశాన్ని సంతోషంలో ముంచివేసింది. తనకు ఉద్యోగం దొరకబోతోంది; అతడి కాళ్ళు క్రింద ఆనటంలేదు.

"అమ్మా! చెల్లాయ్!" అక్కణ్ణుంచే పెద్దగా అరిచాడు పట్టలేక.

అతడి ఆ పిలుపుకు అదిరిపడి వంటింట్లో చేస్తున్న పనులు ఎక్కడివక్కడ వదిలివేసి హాలులోకి పరుగెట్టుకొచ్చారు మాలతి.

సరస్వతమ్మలు.

* * *

ప్రకాశం ఎక్కిన రైలుపెట్టె అంత రద్దీగా లేదు కూర్చోవటానికి తేలికగానే సీటు దొరికింది. తాపీగా కూర్చున్న తర్వాత కలిసొచ్చే రోజువస్తే నడిచొచ్చే కొడుకు పుడుతాడన్న సామెత టక్కున గుర్తు వచ్చిందతడికి. మరి లోగడ ఎన్ని సార్లు గంటల తరబడి నిలబడి ప్రయాణం చేయలేదు అదే రైల్లో.

విండో ప్రక్కన సింగిల్ సీటులో కూర్చున్నాడు ప్రకాశం. బయటకు చూస్తే తెలిగ్రావ్ స్థంబాలు, చెట్లు, కొండలు అన్నీ గిర్రున తిరిగిపోతున్నట్లు కనిపిస్తున్నాయి. అంతకు మించిన పేగంతో ఆలోచనలు.

తను ఉద్యోగంలో చేరి నిండా రెజైల్లయినా కాలేదు! అప్పుడే మరోళ్ళకు బ్రతుకు తెరువుచూపే స్థితిలోకి వచ్చాడంటే విజంగా హరి ఎంత తెలివికలవాడు! తనని గురించి ఇంత తొందరగా ఉద్యోగ ప్రయత్నం చేయటం- ఇది వాడి స్వార్థం కదూ?

ఎలా అవుతుంది? తన చెల్లెల్ని వాడు చేసుకోవటం లేదూ మరి? ఇవేం కావు. వస్తుతః వాడికి బంధుప్రీతి ఎక్కువ ముఖ్యంగా చనిపోయిన తన తండ్రివట్ల వాడికి కల అచంచల విశ్వాసం.

మామయ్య హరికి చిన్నతనంలోనే పోయాడు. ఎటూ దిక్కుతోచని స్థితితో ఉన్న పార్వతి అత్తయ్యను, ఆమె బిడ్డలను తన తండ్రి ఆదుతున్నాడు. నెలనెలా కొంత డబ్బు ఇస్తూండేవాడు. కేవలం

ఆ డబ్బుతోనే బ్రతకలేదని ఆమెకు ఒక కుట్టుమిషన్ కొనిపెట్టాడు. కుట్టువనిలో లోగడ కొంత అనుభవం ఉండటంవల్ల అత్తయ్యకు అదో చేదోడు వాదోడు అయింది. అలాగే కష్టపడి తన బిడ్డలను చదివించింది. ఏ కారణం వల్లో సావిత్రి స్కూల్ ఫైనల్ వరకు చదివింది కానీ పరీక్షలు వ్రాయలేదు. హరి మాత్రం డిగ్రీ సంపాదించాడు.

తన కొడుక్కు ఉద్యోగం దొరికింది. కూతురికి పెళ్ళి కాబోతోంది. ఇంకేమిటి అత్తయ్యకు తక్కువ?

అమ్మ? ఆవిడకు మాత్రం ఇంకేం లోటు? తనకు ఉద్యోగం దొరకబోతోంది, చెల్లాయిని హరి చేసుకోబోతున్నాడు!

అయితే, నాన్న అకస్మాత్తుగా గుండె ఆగి చనిపోయిన తర్వాత- ఈ రెండేళ్లుగా తాము నరకమే అనుభవించారు. ఏదో నాన్న పేర ఉన్న ఇన్నూరెన్స్ డబ్బు కొంత రావటంవల్ల ఇంతకాలమూ అదోలా గడిచింది. ఇప్పుడు ఆ డబ్బూ అయిపోయింది. బ్రతుకే సమస్య.

ఇటువంటి కష్టనమయంలో తమ కుటుంబాన్ని ఆదుకోబోతున్నాడు హరి. నిజంగావాడు తన పాలిట దైవం.

* * *

ఆ ఇంట్లో అడుగుపెట్టిన ప్రకాశానికి ముందుగా మంచంలో ఉన్న పార్వతమ్మ కనిపించింది.

“ఎవరూ? ప్రకాశమా? రా బాబూ.” ఆవిడ కంఠం చాలా నీరసంగా ధ్వనించింది.

ప్రకాశం వెళ్ళి పార్వతమ్మ ప్రక్కన

కూర్చొని, “నువ్ మంచంలోంచి లేవటం లేదా బొత్తిగా” అడిగాడు.

“అంత లేవలేని స్థితి ఏంలేదు. ఏదో ఒంట్లో నీరసంగా ఉంటే పడుకున్నాను.” మామూలుగానే అన్నది సార్వతమ్మ.

అప్పుడే లోపల్నుంచి వచ్చింది సావిత్రి.

“నువ్వా బావా! ఇదేనా రావటం?” అడిగింది తలుపువార నిలబడి.

“అవును సావిత్రి బాగున్నావా? నువ్వువ్రాసిన ఉత్తరం చిన్ననే అందింది” అంటూ లేచి సావిత్రికి దగ్గరగా వచ్చాడు ప్రకాశం.

“వెంటనే బయలుదేరి పచ్చేశావన్న మాట!” అంది సావిత్రి అదోమాదిరి నవ్వుతూ.

“నువ్వెప్పుడు ఉత్తరం వ్రాశావే ప్రకాశానికి?” అయోమయంగా అడిగింది సార్వతమ్మ.

“మొన్న వ్రాశాలే. అయినా అన్ని విషయాల్నూ నీకెందుకు?” అని తల్లిని విదిలించికోట్టి, “వంట చేస్తున్నాను. లోపలకు రా బావా మాట్లాడుకొంటూ కూర్చుండాం” అంది సావిత్రి.

ఇక తనకు ఏమీ పట్టనట్లు ఊరుకొంది సార్వతమ్మ. పెరట్లోకి వెళ్ళి రాళ్ళు కడుక్కువచ్చి సావిత్రివేసిన పీటమీద గోడకు ఆనుకొని కూర్చున్నాడు ప్రకాశం.

“హరి ఏది సావిత్రి! ఈ రోజు ఆదివారం ఆఫీసుకు శలవుకదా?” అడిగాడు.

“ఏమో ఎక్కడికి వెళ్ళాడో చెప్పి వెళ్ళలేదు, ఎప్పుడు వస్తాడో తెలియదు.” జవాబిచ్చింది.

జ్యోతి

“అద్దరే గాని... ఆ గాకెట్ పీస్ ఎక్కడ తీశారు? చెవి రింగులు గంగార మేనా?? చీర డిజైన్ బాగుంది... ఎంతం...???”

తర్వాత సంభాషణ ప్రకాశం తల్లి, చెల్లెలు. వాళ్ళ యోగక్షేమాల మీదకు మళ్ళింది.

“అర్తయ్యనూ, మాలతినీ కూడా తీసుకువస్తే బాగుండేది.”

“నీ ఉత్తరంలో వాళ్ళను రమ్మని లేదుగా?” నవ్వుతూనే అన్నాడు.

సావిత్రి ముఖం అదోమాదిరి మారింది. అంత తలుపుగోలుగా మాట్లాడుతున్న ఆమెతో ఇంకేమేమో మాట్లాడాలని పడుగులు తీస్తున్నది ప్రకాశం ప్రేమ హృదయం.

* * *
మధ్యాహ్నం మూడుగంటలకు ఆదరా బాదరాగా వచ్చాడు హరి. నట్టింట్లో సావిత్రితో మాట్లాడుతూ కూర్చున్న

ప్రకాశాన్ని చూసిన అతడి ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు.

“ప్రకాశ్! నువ్వెప్పుడు— ఎలా వచ్చావ్!”

హరి విగ్రహాన్ని చూసిన తొలి క్షణంలో పట్టరాని ఆనందం కలిగినా, మరుక్షణం అతడు వ్యక్తంచేసిన ఆశ్చర్యానికి విస్తుబోయాడు ప్రకాశం.

ప్రకాశంలో వస్తున్న మార్పుల్ని గమనించి వెంటనే అందుకొంది సావిత్రి.

“అదేమిటి-నువ్వేగా ఉత్తరం వ్రాయమంది? నేనే వ్రాశాను. నువ్వు ఇప్పిస్తానన్న ఉద్యోగం మీద గంపెడు ఆశపెట్టుకొచ్చాడు బావ” అని వెనక్కుతిరిగి చూడకుండా లోపలకు వెళ్ళింది ఆమె

“ఓహో” అని ఊరుకున్నాడు హరి. తీతడి ముఖం ఎలాగో ఉందప్పుడు.

“ప్రొద్దననగా వెళ్ళావు ఇప్పుడా వచ్చేది? నెలవురోజుకద? ఇల్లు, తల్లి, చెల్లి ఎవరూ నీకు అక్కరలేదన్నమాట!” పార్వతమ్మ కొడుకుమీద నిష్ఠారాలాడింది.

తల్లివైపు ఒకసారి చూశాడు కానీ మారు మాట్లాడలేదు హరి.

“సీ మౌన వ్రతమేమిటో అంతుబట్టకుండా ఉంది. నరే ణోంచేయలేదు గామలు వెళ్ళు. అమ్మామీ సావిత్రి” లోపలకు కేక వేసింది పార్వతమ్మ.

“అన్నీ ఏడ్లం చేసిపెట్టాను, వెళ్ళి తినమను” అంటూ తిరిగి అక్కడికే వచ్చింది సావిత్రి.

“వాణ్ణి వెళ్ళి తినమంటున్నావా? మొగవాడు వాడెలా పెట్టుకుంటాడే? రాను రాను నువ్వు మరీ పెంకిఘటానివై

పోతున్నావ్” కోపంగా చూసింది పార్వతమ్మ కూతురివైపు.

“అమ్మా! .. నీకెన్నిసార్లు చెప్పాలి? నా విషయంలో సావిత్రి ఎలా ప్రవర్తించినా నువ్వు కలిగించుకోవద్దు” అని త్వర త్వరగా వంటింటివైపు వెళ్ళాడు హరి.

హరి అవస్థను చూసిన ప్రకాశానికి ఎంతో జాలి అనిపించింది. ఆ వెంట మాలతి గుర్తుకు వచ్చింది. ఏవేళకు ఇంటికి వచ్చినా చెల్లాయయితే తననలా అనగలిగేదా? మరి ఎక్కడొచ్చింది సావిత్రిలో లోపం? ఆమె పెరిగిన వాతావరణమూ? హరి మనస్తత్వం నచ్చక అలా ప్రవర్తిస్తోందా?

పైగా సావిత్రి తనకు వ్రాసిన ఉత్తరం గురించి అత్యర్థులకు తెలియనే తెలియదట! మరి హరికి తెలుసో తెలియదో? అటూ ఇటూ కాకుండా ఉంది వాడి నమాధానం. అయితే ఆమె తనని ఇక్కడకు ఎందుకు రప్పించినట్లు, ఆలోచిస్తున్నాడు ప్రకాశం.

* * *

సాయంత్రం అలా షికారుగా పార్కుకు వెళ్ళారు ప్రకాశం, హరీ.

చక్కటి ఉద్యోగం దొరికింది. సావిత్రి పెళ్ళికి ఇబ్బందిలేదు అయినా హరి ఆదోమాదిరి నలతగా, ఏదో పోగొట్టుకున్నట్లు దిగులుగా కనిపించటం చూసి ప్రకాశం రకరకాలుగా ఊహిస్తూనే వున్నాడు.

ఒకవేళ వాడు ఏమైనా ప్రేమ వ్యవహారంలో పడ్డాడా? సావిత్రి అందుకు ప్రతిబంధకం అయిందా? మాలతిని చేసుకోవటం ఇష్టంలేదా? అవును. అంతే

కృష్ణా! ఏం పుస్తక మది? అలా
శంభులం చెస్తున్నావ్ లి

అయివుంటుంది. సావిత్రిని తను చేసు
కొంటే మాలతినీ వాడు చేసుకు తీరాలి.
ఈ నిబంధనకు కట్టుబడకపోతే తను
సావిత్రిని చేసుకోడు. అన్నగా బరువు
బాధ్యతలు తీరవు అనుకున్నాడేమో? అది
వాడి భ్రమే. ఇష్టంలేని వెళ్ళిచేసి చెల్లాయి
బ్రతుకును నరకం చేయగలదా తను?....
ఇక సావిత్రి అంగీకరిస్తే నిర్మిబంధంగా
తను చేసుకోవటానికి సిద్ధం ఆమెను....

తన ఊహలను, నిర్ణయాలను హరి
ముందు పెట్టాడు ప్రకాశం.

“ఛ. ఛ. అదేంలేదు ప్రకాష్. నా
మనసు మరొకరిదైతే నీకు లోగడ అలా
ఉత్తరం వ్రాసేవాడైతే రాదు” అన్నాడు హరి.

“ఇది పైమాట ముఖస్తుతికొద్దీ అలా
అంటున్నావేకానీ నీ ఆంతర్యంలేదు.”

“లేదు....నీ వూహ పొరబాటు.”

“నేన్నమ్మను. నీ పరధ్యానము, ఆ
దిగులు నన్ను మవ్యపరచాలని చూడకు
హరి. జీవితాలతో మనం చెలగాటలాడుకో
కూడదు.” తీక్షణంగా చూశాడు ప్రకాశం.

“సరే. నీవు ఏ విధంగానైనా
ఊహించుకోనన్ను....” అని నిట్టూరుస్తూ
లేచాడు హరి. అతణ్ణునుసరించాడు
ప్రకాశం.

“నీ ఉద్యోగం గురించి ప్రయత్ని
స్తాను. అప్పుడే వెళ్ళకు. నాలుగు రోజుల
పాటు ఉండు ప్రకాష్” అన్నాడు హరి
నడుస్తూ. తర్వాతా అతడే “నేను ఒక
మిత్రుణ్ణి కలుసుకోవాలి ఆరు గంటలకు.
నువ్వు ఏదైనా ఏకీకృతుకు వెళ్ళు. ఢియేటర్
దగ్గరకు వచ్చి కలుస్తాలే” అన్నాడు.

సరే అని ఏకీకృతుకు వెళ్ళాడు ప్రకాష్.
షో పదిలిన తర్వాత ఢియేటర్ బయటకు

వచ్చి హరికోసం చూశాడు కాసేపు నిలబడి, జాడలేదు. ఒక్కడే ఉన్నారంటూ ఇంటికి తిరిగివచ్చాడు.

రలుపులు తగ్గరకు వేసి వున్నయ్ పార్వతమ్మ వంటరిగా పడుకొనివుంది. సావిత్రి కనిపించలేదు రోపల

“సావిత్రి ఎక్కడకు వెళ్ళిందత్తయ్యా!” అడిగాడు మెలకువలోనే ఉంది పార్వతమ్మ.

“ఎవరో స్నేహితురాలింటికట మీరలు వెళ్ళారు. అదియి వెళ్ళింది ఏమిటో వీళ్ళ తిరుగుళ్ళూ? ఈ చివరిదశలో నన్ను కోభ పెట్టున్నారు ప్రకాష్, వీళ్ళిద్దరూను ” కన్నీటి పర్యంతమైంది ఆమె.

అత్తయ్యవైపు జాలిగా చూడటం మినహా పెదవి కూడా కదవలేదు ప్రకాష్.

“నువ్వు అన్నం తినలేదుగా పద ప్రకాష్. నేను వడ్డిస్తాను” అంటూ లేవబోయింది పార్వతమ్మ

“వద్దలే అత్తయ్యా! హరి, సావిత్రి వచ్చాక ముగ్గురిం కలిసి తింటాంలే” అని ప్రక్కనే వున్న వాలుకుర్చీలో చేరగిలబడి రోడ్డుమీనకు చూస్తూందిపోయాడు ప్రకాష్ పార్వతమ్మ ఆతణ్ణి మరి వత్తిడిపెట్టలేదు దౌజనానిరిసి

అలా చూస్తూ చూస్తూండగానే ప్రకాశానిరీ బనురుపట్టింది. ప్రెక్కింటి గోడ గదిచూసి బంగటంగన సదకొంచుసార్లు మ్రోగింది అప్పుడే రోడ్డుమీన సైకిల్ రిజి చెర్ గొంగణమని చప్పుడైంది. అధాటున మెలకువ వచ్చి కళ్ళు తెరిచాడు ప్రకాశం.

రిజి చెర్ గొంగణమని లోపలకు

వస్తోంది సావిత్రి.

“సాయంత్రం ఒక్కదానికీ ఇంట్లో ఏమీ తోచక అలా ఒక స్నేహితురాలింటికి వెళ్ళాను. దాని బలవంతంమీద సినిమా తప్పలేదు అయితే ఏం ఒక దెబ్బకు రెండు పిట్టలు. నా స్నేహితురాలు ఉందే. దాని తండ్రి ఒక పొల్టిషియన్. మంచి రీడరు నీ పరిస్థితి అంతా చెప్పాను. అందుకు ఆదెంతో జాలిపడింది. డెఫ నెబ్ గా రికమండేచేసి వాళ్ళు నాన్నగారి ద్వారా నీకు ఏదో ఒక ఉద్యోగం ఇప్పించి తీరుతానంది. ఇది ఖాయం. నువ్వింక నిశ్చింతగా ఉండొచ్చు బావా!” అంది ఆమె తనకు తానుగా కల్పించుకొని.

ఆ మూల, ఆ తీరు—సావిత్రి చెప్పిన దాంట్లో వీనమెత్తు అబద్ధం లేదనిపించింది ప్రకాష్ కు. బ్రతుకుమీద ధైర్యం పూర్తిగా ఏర్పడింది అతడిలో అప్పుడే

అప్పుడే హరి వచ్చాడు?

“సారీ ప్రకాష్! నే వెళ్ళిన పని తెమల లేదు ఎంతకూ అందుకే ధియేటర్ దగ్గర నీకు కలవలేకపోయాను.” అన్నాడు.

“దానిదేముందిలే హరి! దటూల్ ”

అని ఊరుకున్నాడు ప్రకాశం.

గుడ్లు వప్పగించి అందర్నీ కనిపెడు తున్నదేదాని పెదవి విప్పటంలేదు పార్వతమ్మ

* * *
మూడు రోజులు అదోమాదిరి గడిచి పోయాయి.

గడిచిన ఆ మూడురోజుల్లోనూ ఉదయం ఆపీనుకని నాలుగు మెతుకులు తిని వెళ్తున్న హరి రాత్రి ఏ పది పదకొండు

గంటలకో ఇంటికి వస్తున్నాడు. సావిత్రి కూడా సాయంత్రం ఆరు అయ్యేసరికి తన మిత్రులాలి ఇంటికి వెళ్ళి దాదాపు హరి వచ్చేసమయానికే గూటికి చేరుకొంటోంది ఇంట్లో ఒంటరిగా మిగులుతున్న ప్రకాష్ పార్వతమ్మ గోడు వినలేకుండా ఉన్నాడు.

నాలుగోనాడు ఇలా కాదని హరి అయిష్టంగా మొహంపెట్టినాగాని లెక్క చేయకుండా అతడివెంట అఫీసుకు వెళ్ళాడు ప్రకాష్.

అఫీసులో కూడా హరి అంత ఉత్సాహంగా కనిపించలేదు. మౌనంగానే తన పనులు ముగించుకో సాగాడు. సాయంత్రం అఫీసు వదిలక “సరేవద, నేనూ ఇంటికే వస్తున్నాను” అని ప్రకాష్ తో కలిపి ఇంటికి వచ్చాడు

సావిత్రి అంతకుముందే బయటకు వెళ్ళినట్లు చెప్పింది పార్వతమ్మ.

“అహా!” అని ముఖావంగానే ఊరుకుండిపోయాడు హరి

ఇద్దరూ గదిలో ప్రశాంతంగా కూర్చున్నారు.

“ఒరేయ్ హరీ, నేను వచ్చిందగ్గర్నించీ చూస్తున్నాను నువ్ చాలా మారిపోయావురా! ఆ మూర్ఖు ఎందువల్ల వచ్చిందో తెలియటంలేదు న నేను మిటో దూర దూరంగా నెట్టిపారేయాలని చూస్తున్నావు ఎక్కడికక్కడ” అన్నాడు మనసులో ఉండబట్టలేక ప్రకాష్.

హరి ముఖం పేలవంగా మారింది. అయినా మౌనాన్ని వదలేదతడు.

అదే అడుగు అనుకొని ఇంకా చాలా

“అయ్యో... మళ్ళీ... ఆ... నాకిక ప్రమోషన్లు ఇంక్రిమెంటు లేకుండా చేశావు గదా!”

చాలా మాట్లాడాడు ప్రకాష్. “నీవల్ల అత్తయ్య ఎంత వేదన చెందుతోంది? వేళకు ఇంటికివస్తే ఆవిడ మనసుకెంత శాంతి లభిస్తుంది? నీవు ఇంట్లో ఉండి కులాసాగా కబుర్లు చెబుతుంటే ఆ స్నేహితురాలనీ, ఈ స్నేహితురాలనీ సావిత్రి ఎందుకు వెళ్ళుంది?” అనడిగాడు

“అమ్మ చేసుకున్న పుణ్యం అలాంటిది. నువ్వు అనుకుంటున్నావుగానీ, ప్రకాష్, నేను ఎటూ వెళ్ళకుండా ఇంట్లోనేవున్నా, చెల్లాయి తన స్నేహితురాండ్ర ఇళ్ళకు వెళ్ళకుండా ఉన్నా ఈ ఇంటి పరిస్థితిలే. దీన్నిమించి అడక్కు. నేను చెప్పలేను” అన్నాడు హరి కంటరడితో.

ఆ మాటలు ప్రకాష్ కు బోధపడలేదు. ఏమనుకున్నాడో హరి, వెంటనే తన మాటలను తిప్పేసుకున్నాడు.

“నా అంతర్యమేమిటంటే త్వరగా

నీకు ఉద్యోగం దొరకాలి. చెల్లాయికి పెళ్ళి కావాలి. ఈ ఇంటికి మాలతి రావాలి అప్పుడే మాకు ప్రశాంతత లభించేది నేను ప్రస్తుతం మార్పుకోరే మనిషిని ప్రకాష్ అంటూ

ఆ రాత్రి కొంచెం తొందరగానే ఇంటికి వచ్చింది సావిత్రి వచ్చిన చాలా సేపటివరకు ఆమె ఎవరితోనూ ఏం మాట్లాడలేదు. చివరకు ఏదో తప్పదన్నట్లు ప్రకాష్ ను అన్నానికి పిలిచింది. అతనితో పాటు హారీ చచ్చాడు ఇద్దరికీ వడ్డించింది అందరూ పడుకున్నారు. నట్టింట్లో వరుసన మంచాలు వేసి ఉన్నాయి.

అప్పుడు టైమెంట్ యిందో తెలియదు. ఎవరిదో చేయి తన మీద పడేసరికి ఉలిక్కిపడి లేచాడు ప్రకాశం

“నేనే బావా.” సన్నగా అంటూ చనువుగా ప్రక్కన కూర్చోంది సావిత్రి ఐంగారుపడి అటూ ఇటూ చూశాడు ప్రకాశం. ఒక ప్రక్క పార్శ్వము మరో ప్రక్క చారి పడుకొని ఉన్నారు. నిద్ర బోతూ

“నీతో ఒక విషయం చెప్పాలి మా స్నేహితురాలి తండ్రిని కలిసి మాట్లాడాను ఆయన ఈవేళే ఢిల్లీ వెళ్తున్నారట పదిరోజులవరకు రాకపోవచ్చు తిరిగి వచ్చాక మాత్రం నీ సంగతి తప్పక చూస్తానన్నారు. చూడటమేమిటి! నీకు ఉద్యోగం భాయమే. ఇక ఈ పదిరోజులూ ఇక్కడ ఉన్నారే. లేదా మీ వూరు వెళ్ళి చచ్చినా సరే నీ ఇష్టం ఇది చెప్పటానికే నిన్ను లేపాను” అంటూ లేచింది సావిత్రి.

“సరే సావిత్రి అయితే నేను ఇంటికే

వెళ్తాను. మీ స్నేహితురాలి తండ్రి వచ్చాక ఒక ఉత్తరం వ్రాయి తప్పకుండావస్తాను” అన్నాడు ప్రకాష్.

“అలాగే” అని వెళ్ళి పడుకొంది సావిత్రి

* * *

“పోస్ట్!” అన్న కేక విని బయటకు టకు వచ్చాడు ప్రకాష్ ఓ కవరు ఇచ్చి వెళ్ళిపోయాడు పోస్టుమాన్.

‘సావిత్రి వ్రాసిందా! తను వచ్చినిండా మూడు రోజులైనా కాలేదు. అప్పుడే ఆ మిత్రురాలి తండ్రి ఢిల్లీ నుంచీ పదిరోజుల దాకా రాని చెప్పింది. మరి! ఏమిటో విశేషం!’ అని ఆశ్చర్యంగా కవరుచించి ఆతృతగా చదువసాగాడు.

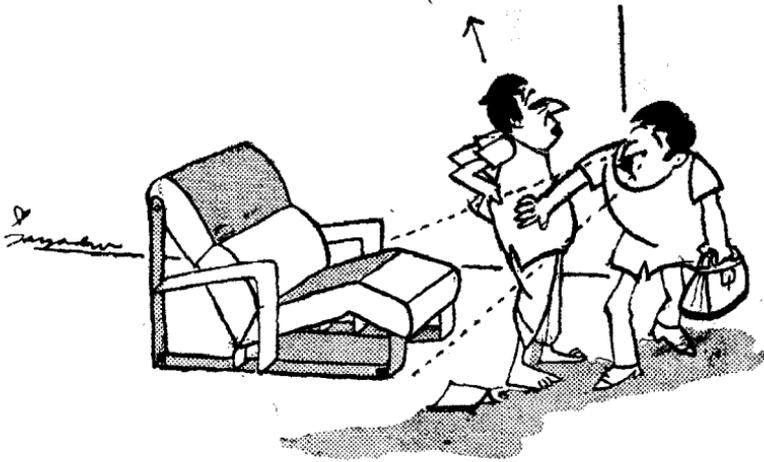
“ప్రకాశం బావకు,

నమస్కారములు. నాకు తెలుసు. నీవు ఈ వుత్తరం చూసి ఎంతో ఆశ్చర్య పోతావ్. నా స్నేహితురాలి తండ్రి ఢిల్లీ నుంచీ పదిరోజుల దాకా రాని చెప్పి నీవు మీ వూరు వెళ్ళిన మర్నాడే దీన్ని వ్రాస్తున్నాను. ఆవనరం అనిపించింది మరి—

అదృష్ట దురదృష్టాలు ‘టైమ్’నుబట్టి బయట పడుతుంటాయి. కాలానికి ఎదురీ దాటను కోవటం వ్యర్థ ప్రయాసే. కాదంటావా!

బావా! నిన్ను నేనేమిటి. అన్నయ్యే మిటి ఇద్దరం మధ్యపరిచాం. నీ ముందు నటించాం. అమ్మ మాత్రం ఏ పాపం ఎరుగని పుణ్యాత్మురాలు. ఆమెను అపార్థం చేసుకోకు. అసలు విషయం చెప్పబోయే ముందు దానికి అనుసంధింపబడియున్న మా యింటి పరిస్థితి కొంత ప్రస్తావించక

నడమి నాప్పే డాక్టర్!!

తప్పదు.

సీకు తెలుసు. మాది పేద సంసారం. మీనాన్న సహాయ సహకారాల మీదే నాన్న పోయింది మొదలు మేం బ్రతుకుతున్నాం. అమ్మకూడా ఒళ్ళు దాచుకోకుండా మిషను కుట్టి ఆంతో ఇంతో సంపాదించేది. నాన్న బ్రతికున్నప్పుడు అన్నయ్య గారాల బిడ్డగా పెరిగాడు. అమ్మ కూడా వాణ్ణి పల్లెత్తు మాట ఆనకుండా చూసేది. మరి వాడిది ఏ రొతిలో చేసిన హృదయమో చూపేదరి కాన్ని, అమ్మ రెక్కల కష్టాన్ని గుర్తించే వాడు కాదు. ఎంత డబ్బు వాడి ఖర్చులకే సరిపోయేది కాదు. నేను స్కూల్ పైనల్ వరకు చదివాను. అయితే పరీక్షలు వ్రాయ లేకపోయాను. ఎందుచేతంటావ్? పరీక్ష ఫీజు కట్టకపోవటమే. నా పరీక్షల ఫీజుకని దాచిన డబ్బును వాడు ఎక్స్ కర్షన్ పేరిట ఏదో ఊరు వెళ్ళటానికి అమ్మమాట విన కుండా, నా పరిస్థితిని గురించి ఆలోచించ

కుండా వెళ్ళాడు. ఆ తర్వాత నేను ఆ పరీక్ష పూర్తిచేయలేక పోయాను.

అన్నయ్య చదువులు పూర్తయ్యాయి. ఈలోగా అమ్మ ఆరోగ్యం చెడిపోయింది. అది వరకులా నెలనెలా డబ్బు పంపటా నికి మామయ్యలేడు. పేదరికం అంటే ఎక్కా వుంటుందో నెమ్మది నెమ్మదిగా వాడి అనుభవంలోకి రాసాగింది. అదివరకు లక్షాధికారి బిడ్డలా విలాసంగా బ్రతికిన వాడు ఇప్పుడు కూటికి గతిలేనివాడుగా చలామణి కావటం-ప్రిన్సేజీ ప్రశ్నవచ్చింది. బయట నలుగురిలో ఏదో ఉద్యోగం సంపా దించి తీరాలని విశ్వప్రయత్నం చేశాడు. వాడి ప్రయత్నం ఫలప్రదం కాలేదు.

పరిస్థితులు ఇలా వుండగానే ఒకరోజు ఇంటికి ఎంతో హుషారుగా వచ్చాడు. "చెల్లాయ్! రేపు మనమిద్దరం ఒకచోటుకు వెళ్ళాలి, రడీగా ఉండు" అన్నాడు. 'ఎక్కడికి?' అంటే, 'నీకు ఉద్యోగం

దొరకబోతోంది' అన్నాడు. 'ఓ. ఎ. టి. ఎం. ఎ. టి. చదివిన నీలాంటి వాళ్ళకే గతిలేదు. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్ష కూడా ప్యాసుకాని దానికి నాకెవరిస్తారు?' అన్నాను. 'అదికాదు చెల్లాయ్. ఒక ప్రైవేట్ కంపెనీ, వాళ్ళు లేడీ క్యాండిడేటు కావాలిట. స్కూల్ పైనల్ వరకు చదివి ఉంటే చాలు ప్యాసయి తీరాలన్న నిబంధనలేదు. నీకెందుకు- నేను చెప్పినట్లు విను. అటు అమ్మ మంచంలో ఉంది. నాకు ఎక్కడా ఉద్యోగం దొరకేట్లు లేదు. కనీసం నీకయినా ఈ జాబ్ దొరికితే మన కష్టాలు కొంతవరకు తీరతాయి' అన్నాడు జాలిగా ముఖంపెట్టి. ఇక నేనేం మాట్లాడలేదు. పైగా అనుకోని అదృష్టంగా ఉద్యోగం దొరకబోతోంది! ఆ రాత్రి నాకు దొరకబోయే ఉద్యోగం గురించి, అక్కడ నేను నడుచుకోవలసిన రీతుల గురించి ఆలోచిస్తూ పడుకున్నాను.

మర్నాడు సాయంత్రం ఆరుగంటలు ప్రాంతంలో నన్ను ఒక ఇంటికి తీసుకు వెళ్ళాడు. ఆ ఇంట్లో ఒక నడివయస్కుడు. అతడే ఆ ప్రైవేట్ కంపెనీకి మేనేజరు అని పరిచయం చేశాడు అన్నయ్య. నన్ను అక్కడ కూర్చోబెట్టి 'ఇప్పుడే వస్తాను ఉండు చెల్లాయి' అని ఏదో పని వున్నట్లు బయటకు వెళ్ళాడు. అయిదు నిమషాలు. వాడు తిరిగిరాలేదు.

దావా! నిజంగా అన్నయ్య అంతటి స్వార్థపరుడు మరొకడు ఈ ఘామ్మీద ఉండడేమో. తను స్వర్గలిఖులను చేరుకోవాలని నన్ను యమకూపంలోకి తోసేశాడు. అక్కడ వంటరిగా మిగిలిన నా

స్థితిని గురించి ఏం చెప్పమంటావు? కామాంధుడైన ఆ నడివయస్కుడి చేతిలో నా బ్రతుకే బలైంది. జీవితమే శూన్యమయింది.

రాత్రి పదిగంటలకు ఒళ్ళు తెలియని స్థితిలో రిజైమీద ఇంటికిచేరాను. అన్నయ్య ముఖం చాటువేసి గదిలోంచి బయటకు రాలేదు. ఆనాడే నేను బలవంతానా ప్రాణం తీసుకోవలసింది. కానీ, విపరీతమయిన చలిజ్వరం ఇంటికి వచ్చి అలా మంచం మీద పడిపోయాను. అంతే వారంరోజుల వరకు లేవలేదు. నేను జ్వరంనుంచి తేరుకొనే సరికే అన్నయ్యకు ఉద్యోగం వచ్చినట్లు తెలిసింది. అప్పుడే వాడి ప్లాను ఏమిటో నా కర్ణమైంది. ఆంతర్యం తెలిసే వాడితో నేనిక ఏంమాట్లాడలేదు ఉద్యోగం దొరకలేదని మాత్రమే అమ్మకు తెలుసు. నా పతనం ఆమె ఊహకుకూడా అందని విషయం.

ఎప్పటికప్పుడు ఈ బ్రతుకుమీద విరక్తి కలిగి చనిపోదామనుకుంటాను. కానీ, ఏమిటో బలహీనత, దానికి మూలం మంచంలో ఉన్న అమ్మ. అయినా మనిషి ఏ పనిచేసినా ఒకానొక ఆవేశంలో చేస్తాడు. ఆ సమయం దాటిపోతే అది చెయ్యలేదు. అలాగే తయారయింది నా జీవన్మరణ సమస్య.

ఒకరోజు నా ఆలోచనలలోకి అత్తయ్య, మాలతి, నీవు అందరూ ఎచ్చారు మామయ్య పోయాడు. పాపం నీవు ఉద్యోగం దొరక్క అవస్థపడుతున్నావు. ఎలాగో నేను చెడిపోయినదాన్నే. పగిలిన అద్దాన్ని నేను. నా సమాధిమీద స్వార్థ

పరుడు అన్నయ్య పునాది వేసుకున్నాడు. నీ సంగతి నాకు తెలుసు. నువ్వు ఉత్తము డవు. అలాంటి నీకు నా చేతిలో పనిచేసి పెడితే? అందుకే రప్పించాను. ప్రయత్నాలు చేశాను. కానీ ఫలింపకపోయాయ్ అవి. ఇక లాభంలేదని నిన్ను మాయ పుచ్చి మీ వూరు వెళ్ళిపోమ్మన మన్నాను.

తను దిగజారిపోయిన అన్నయ్య విన్నూ దిగజారాలని చూశాడు. అందుకే మాలతిని తను చేసుకోవటానికి మనిద్దరి పెళ్ళి అడ్డుపెట్టి ఉత్తరం వ్రాశాడు వాడు. నా సలహా ప్రకారం మాలతిని అన్నయ్యకు ఇచ్చి చెయ్యకు. ఇతరంగా సంబంధాలు చూడు. ఎందుకంటే ఈవేళ స్వంత చెల్లెల్నే తన అనసరానికి ఉపయోగించు కున్నవాడు. రేపు మరోకారణాన తాళికట్టిన 'పిస్సా' అనికూడా చూడకుండా భార్యను కూడా అమ్ముకోగలడు.

బావా! బయటి పరిస్థితులు నీకూ తెలుసు లక్షలకొలది నిరుద్యోగులు పేరుకు పోతున్నారు దేశంలో. వీళ్ళందరికీ ఉద్యోగాలు దొరకటం ఇప్పట్లో జరిగే పనిరాదు. ఉద్యోగం దొరకలేదని నిరుత్సాహపడి చచ్చిన చదువును వ్యర్థం చేసుకోకు. ఎక్కడో ఏదో రీతిన సంపాదించి నీ వాళ్ళను పోషించి సంతోషపెట్టు. నా అన్నయ్య తనపిచ్చి ఊహలకు స్వస్తిచెప్పి ఏ రిజిస్ట్రార్ త్రొక్కి- ఇంట్లో గంజినీళ్ళు త్రాగినా నేను ఎంతో ఆనందించేదాన్ని. కానీ వాడు నా జీవితానికే కళంకం తెచ్చాడు. ఎ అన్నా తన చెల్లెలి విషయంలో ప్రవర్తించనంతటి అమానుషంగా ప్రవర్తించాడు దుర్మార్గుడు.

“ఎక్కువ మంది పిల్లల్ని కనడమే ఓ పెద్ద శిక్షయినప్పుడు... ఇంకా వేరే శిక్షలూ... జరిమానాలూ ఎందుకండీ?!”

ఇక వెనక ముందు ఆలోచించకు బావా! కార్యోన్ముఖుడవుకా. నీ చెవుట బిందువులను డబ్బుగా మార్చుకో. అత్తయ్య, మాలతిలను సుఖపెట్టు. అప్పుడే నా ఆత్మకు శాంతి లభిస్తుంది.

ఇట్లు.

నీకు మళ్ళీ కనిపించని, నీ సావిత్రి.”

ఆ పుత్తరం చదివిన ప్రకాష్ కళ్ళు గిర్రున తిరిగిపోయాయి. భూమి తల్ల క్రిందులై పోయినట్లు తోచింది.

“ఏమిటా అన్నాయ్? ఎక్కణ్ణుంచీ ఉత్తరం?” అడిగింది మాలతి వచ్చి.

“ఒక ఫ్రండ్ దగ్గర్నుంచీ మాలతి.” అంటూ జేబులో పెట్టుకున్నాడు దాన్ని.

“ధోజనాలకు రండిరా వడ్డించాను” లోపల్నుంచీ తల్లిపిలుపు విని లోపలకు

వెళ్ళారు ఆ అన్నా చెల్లెళ్ళు.

* * *

“అమ్మా! ఈ మూడు రూపాయలూ తీసుకో. ఇది నా ఈరోజు సంపాదన” అన్నాడు ప్రకాష్ తను తెచ్చిన డబ్బులను సంతోషంగా తల్లి చేతిలో పెడుతూ.

సరస్వతమ్మ. మాలతి ఇద్దరూ ఆశ్చర్య పోయారది చూసి.

“అవునమ్మా. ఉద్యోగం దొరకటం లేదని ఎంతకాలం ఖాళీగా కూర్చోవటం? ఏదో పని.... ఫ్యాక్టరీలో కూలీపనికి వెళ్ళాను.” అన్నాడు సగర్వంగా.

“చెల్లాయ్! నువ్వుమాత్రం ఇంట్లో ఎంతకాలం ఇట్లా కూర్చుంటావ్? కాలే జీవో చదివి లాభంలేదు. పోనీ, టీవరు ట్రైనింగ్ కు వెళ్ళకూడదూ?” అన్నాడు ప్రకాష్ మాలతితో.

“అదేమీట్రా? హరి ఉత్తరం వ్రాశాడు కదా? నిశ్చయంగా పెళ్ళిచేసుకొని అత్త

వారింటి వెళ్ళవలసిన దాన్ని ఎట్టువంటి చదువులంటావ్?” సరస్వతమ్మ నసిగింది.

“అవన్నీ నాకు తెలుసులే అమ్మా. అన్నీ ఆలోచించే నేనీ నిర్ణయానికి వచ్చాను. ముందు మాలతిని చెప్పనీ... ఏమంటావు చెల్లాయ్?” అడిగాడు మాలతి ముఖంలోకి చూస్తూ.

“నీవు ఎలా అంటే ఆలా... అట్లాగే. ఆ ఏర్పాటు చేస్తే తప్పకుండా చదువు కుంటాను” అంది మాలతి.

“మరి పెళ్ళిచూడేమిటిరా?” అనహనం వల్ల కొంచెం గట్టిగానే ధ్వనించింది సరస్వతమ్మ సరస్వం.

“ఆ మాట నేను ఏమీ చెప్పలేను. ఉండండి. మీకొక ఉత్తరం ఇస్తాను. అది చదువుకున్న తర్వాత చూట్లాడుదురగాని” అంటూ తన గదిలో భద్రంగా దాచిన సావిత్రి ఉత్తరం తేవటానికని వెళ్ళాడు ప్రకాశం. ***

గ్రామాలాపీ వైద్యశాల

సెక్యులర్ స్టేషన్లు డా॥ బి. కుమారస్వామి గౌరవ

మాస్ట్రాజి గుడివడ; ఫోన్: 551, తెలంగాణ (ఏ.పి.)

ప్రాంచు: 9-డి, 3వో స్ట్రీట్, మద్రాసు-17.

దీర్ఘ వ్యాధులకు ఉత్తమ పిట్ట వైద్యము

మా స్త్ర ప్రయోగం, అతి సంభోగం కలన అంగము చిన్నవై సంభోగ కాలమును అకస్మాత్తుగా అంగము కృశించుట, శుక్ల నవ్వుము, నపుంసకత్వము, (బిక డోస్ నో) ఎన్నడూ కని విని ఎటుగంతటి బీర్త్య సంభవ కలిగి హాయి నిచ్చును. ఆసంతృప్తి చెందు స్త్రీ, పురుషులు వాడతగినది. స్వస్థులు), హెర్నియా (గిలక), శుష్టు, బొల్లి, చర్మవ్యాధులకు హోస్పిట్యారీ కూడా సయం చేయబడును. వరినిలము (బుడ్డ), మాత్రవ్యాధులకు ఆపరేషన్ లేకుండా నయం చేయబడును. స్వయంగా రండి. ఊయ, ఉబ్బనమునకు ఉచితం, రండి.

ప్రాంచీలు:—తిరుపతి, నెల్లూరు, గుంటూరులో త్వరలో తెరవబడును.